

PROGRAM PRAKTYKI
dla kierunku PEDAGOGIKA
specjalności PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA
studia I stopnia, profil praktyczny
Uczelnia Jana Wyżykowskiego

Okres trwania praktyki: 8 tygodni w trakcie IV semestru nauki.

Miejsce praktyki: Studenci realizują praktykę w wybranych instytucjach w środowisku lokalnym, m.in.: placówkach opiekuńczo-wychowawczych różnych typów (socjalizacyjnych, interwencyjnych, rodzinnych), rodzinnych formach pieczy zastępczej (rodzinny dom dziecka), placówkach wsparcia dziennego (np. świetlica środowiskowa, klub, ognisko wychowawcze, warsztaty terapii zajęciowej), w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej (MOPS/GOPS, PCPR), w placówkach opieki nad małym dzieckiem (żłobek, klub dziecięcy), ochotniczych hufcach pracy, poradniach rodzinnych, sądach (kurator rodzinny, opiniodawczy zespół sądowych specjalistów) oraz innych instytucjach administracji publicznej i organizacjach społecznych działających na rzecz mieszkańców, dziecka, rodziny i osób starszych.

Opiekunem praktyki powinien być pedagog, który posiada co najmniej 2-letni staż pracy zawodowej.

I Cele praktyki

- a) Poznanie przez studenta całokształtu pracy opiekuńczo – dydaktyczno - wychowawczej danej placówki lub instytucji, w tym podstaw systemu bezpieczeństwa i zasad higieny pracy, prowadzonej dokumentacji, specyfiki pracy opiekuna, wychowawcy i specjalistów, organizujących pomoc psychologiczno – pedagogiczną, ich zadań, stosowanych form i metod pracy pedagogicznej oraz sposobów jej dokumentowania.
- b) Nabywanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z obserwowanych czynności podejmowanych przez opiekuna praktyki, w tym zajęć wychowawczych oraz sposobu nawiązywania interakcji z podopiecznymi (wychowankami).
- c) Nabywanie przez studenta umiejętności nawiązywania kontaktu oraz budowania relacji z podopiecznymi (wychowankami), opiekunami, wychowawcami, nauczycielami, specjalistami i innymi pracownikami placówki opiekuńczo – wychowawczej lub instytucji, będącej miejscem odbywania praktyki.
- d) Nabywanie przez studenta umiejętności diagnozowania indywidualnych potrzeb podopiecznych (wychowanków) oraz sytuacji opiekuńczo - wychowawczych w placówce w celu rozwiązywania problemów, ograniczających pełne uczestnictwo podopiecznego (wychowanka) w życiu danej placówki.
- e) Nabywanie przez studenta umiejętności udzielania podopiecznym (wychowankom) pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb, prowadzenia zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień i innych zburzeń zachowania.
- f) Nabywanie przez studenta umiejętności współpracy z opiekunami, wychowawcami, nauczycielami, specjalistami i innymi pracownikami z danej placówki (instytucji) oraz spoza niej - w sprawach wychowanka i jego rodziny, a także z rodzicami podopiecznego.

- g) Nabywanie przez studenta umiejętności dokonywania oceny własnego funkcjonowania podczas realizowania zadań opiekuńczo-wychowawczych.
- h) Integracja wiedzy teoretycznej i praktycznej w naturalnych warunkach odbywania praktyki pedagogicznej oraz rozwijanie gotowości do współdziałania, poszerzania swojej wiedzy i rozwijania umiejętności opiekuńczo - wychowawczych.

III Formy odbywania praktyki:

- analiza dokumentacji,
- obserwacja,
- asystowanie pedagogowi podejmującemu czynności zawodowe,
- samodzielne podejmowanie czynności diagnostycznych, opiekuńczo-wychowawczych, pomocowych, doradczych, w tym samodzielne prowadzenie zajęć,
- analizowanie i interpretowanie zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

IV Efekty uczenia

EFEKTY UCZENIA:	
Symbol efektu uczenia dla kierunku	Efekt uczenia
Wiedza	
PEK_W01	<p>Student poznał:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) całokształt pracy opiekuńczo – dydaktyczno – wychowawczej placówki, w tym szczególnie organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; 2) zadania oraz specyfikę pracy opiekuna - wychowawcy i specjalistów, organizujących pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla wychowanków, stosowane przez nich formy i metody pracy, a także prowadzoną dokumentację.
Umiejętności	
PEK_U01	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyciągać wnioski z obserwowanych czynności podejmowanych przez opiekuna praktyki, w tym zajęć wychowawczych oraz sposobu nawiązywania interakcji z podopiecznymi (wychowankami); - potrafi nawiązywać kontakty oraz budować relacje z dziećmi i młodzieżą oraz innymi pracownikami placówki (instytucji); - diagnozować indywidualne potrzeby podopiecznych oraz sytuacje wychowawcze w placówce w celu rozwiązywania problemów opiekuńczo - wychowawczych; - udzielać wychowankom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do ich rozpoznanych potrzeb i zaburzeń zachowania oraz przeprowadzić adekwatne zajęcia wychowawczo – profilaktyczne zgodnie z opracowanym scenariuszem;

	<ul style="list-style-type: none"> - współpracować z nauczycielami i specjalistami w sprawach wychowanków; - dokonywać oceny własnego funkcjonowania podczas realizowania zadań opiekuńczo-wychowawczych.
Kompetencje społeczne	
PEK_K01	Student wykazał się gotowością do skutecznego współdziałania z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy i rozwijania umiejętności wychowawczych.

W trakcie praktyki student powinien:

- a) Odbić szkolenie instruktażowe BHP.
- b) Zapoznać się ze strukturą organizacyjną, organizacją pracy i zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi oraz dydaktycznymi placówki (instytucji).
- c) Zapoznać się z obowiązującymi w miejscu odbywanej praktyki dokumentami (np. statut, regulaminy, programy i plany zajęć, ramowy rozkład dnia, sprawozdania, itp.).
- d) Zapoznać się z dokumentacją prowadzoną przez opiekuna praktyki (np. dziennik pracy specjalisty, dzienniki zajęć indywidualnych i grupowych, plany pracy, okresowe sprawozdania z pracy, scenariusze przeprowadzonych zajęć, warsztatów i szkoleń, indywidualne teczki wychowanków, indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne, dokumentacja działań związanych z oceną efektywności udzielanej pomocy oraz wniosków do pracy z wychowankiem, dokumentacja badań i czynności uzupełniających, dokumentacja współpracy z rodzicami i innymi podmiotami w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej) oraz zasadami jej sporządzania.
- e) Zapoznać się ze innymi specjalistami organizującymi dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną (terapeuty pedagogicznego, psychologa, logopedy, terapeuty integracji sensoryczno-motorycznej, itp.) oraz prowadzoną przez nich dokumentacją.
- f) Zapoznać się z grupami wychowawczymi oraz indywidualnymi wychowankami (podopiecznymi), korzystającymi z form pomocy psychologiczno - pedagogicznej.
- g) Zaobserwować różne przejawy zorganizowanej i spontanicznej aktywności dzieci i młodzieży (także tych o specjalnych potrzebach edukacyjnych) oraz ich interakcji i sposobów komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.
- h) Obserwować czynności opiekuńczo-wychowawcze podejmowane wobec wychowanków przez opiekuna praktyki, a także zajęcia wychowawczo –profilaktyczne - prowadzone przez niego lub innych pracowników (np. związanych z wyborem kierunku kształcenia, rozwojem zainteresowań, zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień, profilaktyki agresji, itp.), zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (np. rozwijające uzdolnienia, dydaktyczno – wyrównawcze; zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym), oraz dokonywać ich oceny pod kątem realizacji zamierzonych efektów.
- i) Uczestniczyć (w miarę możliwości) w spotkaniach z rodzicami oraz w procesie udzielania rodzicom różnego rodzaju pomocy i porad.
- j) Współdziałać z opiekunem praktyki w zakresie: sprawowania opieki i nadzoru nad wychowankami w toku spontanicznej aktywności podopiecznych oraz zapewnienia im bezpieczeństwa; podejmować różne działania wychowawcze wynikające z zastanych sytuacji; prowadzić zorganizowane zajęcia wychowawcze oraz z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

- k) Samodzielnie podejmować czynności pedagogiczne obejmujące: dokonywanie okresowej oceny sytuacji wychowawczej w placówce; rozpoznawanie sytuacji społecznej, zainteresowań, zdolności i potrzeb uczniów; wstępne diagnozowanie ich dysfunkcji i zaburzeń; prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i pojedynczych wychowanków; podejmowanie bezpośredniej pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb; prowadzenie współpracy z opiekunami, wychowawcami, nauczycielami, specjalistami, rodzicami i instytucjami w sprawach uczniów; opracowywanie dokumentacji (np. diagnoz indywidualnych przypadków, dokumentacji współpracy z rodzicami i instytucjami); sprawowanie opieki nad podopiecznymi na terenie placówki i poza nią.
- l) Samodzielnie przygotowywać scenariusze zajęć wychowawczych (np. zajęć integracyjnych, związanych z wyborem kierunku kształcenia, zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień, profilaktyki agresji, itp.) i z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz realizować zlecone przez opiekuna zajęcia - w wymiarze minimum 20 godzin dydaktycznych.
- m) Przygotowywać niezbędne pomoce dydaktyczne z powierzonych przez opiekuna materiałów.
- n) Dokonywać oceny przebiegu prowadzonych zajęć wychowawczych oraz realizacji zamierzonych efektów.
- o) Dokonywać oceny własnego funkcjonowania podczas realizowania zadań opiekuńczo-wychowawczych (z uwzględnieniem swoich mocnych i słabych stron).
- p) Brać aktywny udział w przygotowywaniu różnych uroczystości w placówce, będącej miejscem odbywanej praktyki.
- q) Konfrontować wiedzę teoretyczną z praktyką.
- r) Na bieżąco dokumentować przebieg praktyki w dzienniczku.

Opiekun powinien na bieżąco omawiać ze studentem przebieg praktyki, zwłaszcza obserwowane i prowadzone przez niego i przez siebie zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, a po zakończeniu praktyki wypełnić i przekazać studentowi wymaganą przez uczelnię dokumentację.

V Dokumentacja praktyki:

Po zakończeniu praktyki student powinien dostarczyć koordynatorowi kierunku:

- dziennik praktyk, który zawiera informację o dziennej liczbie godzin oraz zwięzły opis obserwowanych i realizowanych zadań powierzonych przez opiekuna (opiekun podpisem potwierdza wykonanie zadań),
- świadectwo odbycia praktyki,
- sprawozdanie z realizacji praktyki zawodowej,
- teczkę praktyk zawierającą komplet materiałów zgodnych z charakterem praktyki oraz wymaganiami określonymi przez opiekuna praktyki (np. arkusz obserwacji, scenariusze lub konspekty samodzielnie prowadzonych zajęć, scenariusze imprez i uroczystości, sprawozdanie z badania diagnostycznego, udziału w prowadzonych rozmowach, wywiadach, zebraniach, itp.).